

Prikaatin komentajien terveiset

Otin vastaan komentajatehtävät eversti Antti Lankiselältä 1.4.2000. Paluuni Kontiorantaan oli mieluinen, sillä olin toiminut aiemmin KarJP:n komentajana 1.8.1990-30.11.1993 ja nauttinut tehtävästäni. Tunsin olevani tervetullut ja tuttu toimintaympäristö helpotti komentajakauteni aloittamista.

Varusmiesjoukkojen koulutustaso mitattiin heti kesäkuun alussa valtakunnallisessa Puolustusvoimien "Vaara 2000" -pääsotaharjoituksessa Nurmeksen ja Sotkamon välisellä alueella. Toimin itse tämän harjoituksen operaatiopäällikkönä. Saatoin huomata, että prikaatin varusmiehet selviytyivät kunniakkaasti tehtävistään ja joukot saavuttivat selvästi niille asetetut koulutukselliset tavoitteet. Olin tullut laatujoukon komentajaksi - mitä tosin en ollut missään vaiheessa epäillytkään.

Vuosi 2000 oli prikaatin historiassa kaiken kaikkiaan merkittävä juhluvuosi. Heinäkuun ensimmäisenä päivänä pidimme prikaatin perustamisen 10-vuotisjuhlavastaanoton Sotilaskodin nurmella. Perinteistä joukko-osastomme vuosipäivää vietimme 20.11. tavallista juhlavammin, sillä olihan prikaatin vaalimasta Narvan taistelusta kulunut tasan 300, varuskunnan perustamisesta 60 ja prikaatin perustamisesta 10 vuotta. Itäisen maanpuolustusalueen komentajan kenraaliluutnantti Vesa Kämärin suorit-

tama paraatikatselmus ja ohimarssi, päiväjuhla Yliopiston Carelia-salissa sekä juhlapäivän päättäneet illallistanssiaiset kuuluivat päivän ohjelmaan. Pääjuhlassa juhlapuhujana oli prikaatin ensimmäinen komentaja kenraaliluutnantti Ilkka Hollo. Tilaisuudessa julkaistiin myös kaksi arvokasta historiakirjaa: Viipurin Rykmentti, Karjalan puolustaja 1626-1940 ja Pohjois-Karjalan prikaati, Korpisoturien kouluttaja 1990-2000.

Prikaatista tuli Höytiäisen Humahattaja vuosimallia 2001. Satamassa järjestetyssä juhlassa Kontioniemen kyläyhdistys kiitti prikaatia hyvästä yhteistyöstä ja avoimuuden lisääntymisestä. Kun prikaatia ei voitu valinnan kunniaksi heittää Höytiäiseen, niin minun oli uhrauduttava. Mitäpä komentaja ei tekisi joukkonsa edestä.

Vuoden 2001 joulukuussa järjestimme Itäisen maanpuolustusalueen "Karhu 01" -pääsotaharjoituksen Nurmese-Rautavaara-Juuka alueella. Olosuhteet olivat yllättävän talviset ja kotiutuvat joukot saivatkin harjoitella erämaataisteluja varsin arktisissa oloissa. Harjoituksesta lähti talvisia kuvia myös kansainväliseen levitykseen BBC:n kuvausryhmän välittämänä.

Koko komentajakauteni ajan uutta johtajakoulutusohjelmaa, syväjohtamista, jalkautettiin määrätietoisesti käytännön kenttätöihin ja tulokset näkyivät myönteisesti kotiutettavien lähtöpalautteissa.

Ajan muoti-ilmiö, ulkoistaminen, päästettiin vuosituhannen alussa irti myös puolustusvoimissa. Asuinalue siirtyi Kruunuasunnoille ja sen myötä henkilökuunta muutti kiihtyvällä tahdilla omistusasuntoihin eripuolille Kontiolahtea ja Joensuuta. Harjoitusalueet siirtyivät Metsähallituksen omistukseen 1.1.2002 ja kasarmialueen kiinteistökuunta Senaatin hallintaan 1.1.2003 alkaen. Perinteinen varuskuntaelämä oli tullut tiensä päähän.

Sotinpuron harjoitusalueetta ryhdyttiin kehittämään laaditun kokonaissuunnitel-

man pohjalta tavoitteena rakenteet, jotka mahdollistivat vahvennetun komppanian puolustusammuntojen toteuttamisen linnoitetuista asemista.

Puolustusvoimien jatkuvat rakennemuutokset eivät kuitenkaan vähentäneet prikaatin koulutuksellisia velvoitteita. Päinvastoin: Savon prikaatin lakkauttamiseen liittyen prikaatin saapumiserävahvuus tuli kasvamaan 150:llä, nousten noin 700 alokkaaseen 1.1.2003 alkaen.

13.4.2002 minulla oli kunnia olla Ruokolahdella saattamassa talvisodan kuuluisinta taistelija, Kollaan sankaria, tarkka-ampujaa ja kunniajäkäkäriämme Simo Häyhää haudan lepoon. Muistotilaisuudessa pidin puheen, jossa korostin tämän rauhallisen maanviljelijän epäitsekästä luonnetta ja maanpuolustusasennetta. Häyhä oli sanonut syntymäpäivähaastattelussaan: "Tein sen mitä käskettiin, niin hyvin kuin osasin. Ei Suomea olisi, elleivät kaikki olisi tehneet samal viisii." Tällaisten miesten ansiosta Kollaa kesti.

Kokemukseni pohjalta voin todeta, että sotilaallisen puolustuksemme tärkeimmän perustan, maanpuolustustahdon, rakentajana ja ylläpitäjänä prikaati ja sen edeltäjät ovat aina olleet joukko-osastojen kärjessä. Kummikuntajärjestelmä, valat eri puolilla Pohjois-Karjalaa ja Pohjois-Savoa, kotiväkipäivät sekä yhteistyö lukuisten järjestöjen kanssa olivat tästä näkyviä ja konkreettisia esimerkkejä. Yleinen asevelvollisuusjärjestelmämme näytti todellisen vahvuutensa.

Komentajatehtävät ovat kuitenkin vain määräaikaisia. Niinpä luovutin tehtävät seuraajalleni eversti Keijo Simolalle ja siirryin Reserviupseerikoulun johtajaksi 1.11.2002.

Askokohvakka
Komentajana 2000-2002